

KRAJOWA UNIA PRODUCENTÓW SOKÓW

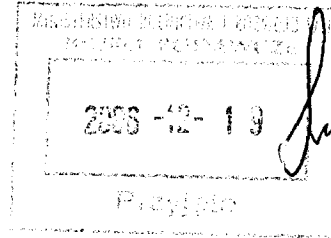

ul. Rakowiecka 36 lok. 340 , 02-532 Warszawa
tel. (0-22) 606 38 63 tel./fax (0-22) 646 44 72
e-mail: biuro@kups.org.pl
www.kups.org.pl

KUPS 00335/01/2006

Warszawa, 19 grudnia 2006 r.

Szanowny Pan Minister
Jan Krzysztof Ardanowski
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Dotyczy: Programu Operacyjnego Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013
Działanie: Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej
i leśnej

Szanowny Panie Ministrze,

Nawiązując do spotkania Zespołu do Spraw Owoców i Warzyw w dniu 22 listopada 2006 r. oraz naszego wystąpienia do MRiRW z dnia 6.03.2006 r., przedstawiamy nasze uwagi i zastrzeżenia do kryteriów dostępu do działania jak w nagłówku, w ramach Programu Operacyjnego „Rozwój Obszarów Wiejskich na lata 2007 -2013” (PO ROW).

Wydaje się, że głównym punktem sporu, koniecznym do uregulowania stają się szczegóły, dotyczące spełnienia przez beneficjentów warunku zakupu surowca w ilości co najmniej 50% na podstawie długoterminowych umów z producentami rolnymi.

Generalnie przetwórcy zgadzają się z tym kryterium uznając, że celem takiej regulacji jest zapewnienie korzyści z dofinansowanej inwestycji producentom rolnym, którzy uzyskują długoterminową gwarancję odbioru owoców/warzyw.

Należy też pamiętać, że jednym z celów ustawodawstwa wspólnotowego dotyczącego sektora rolnego jest organizacja rynków rolnych, w tym organizacja

rynku owoców i warzyw uregulowana w rozporządzeniu Rady nr 2200/96 i w aktach wykonawczych.

Niemniej nasze obawy i wątpliwości wzbudza stanowisko Resortu oraz organizacji producentów rolnych odnośnie wymogów szczegółowych zawartych w przyszłych umowach kontraktacyjnych.

Poniżej przedstawiamy nasze wyjaśnienia, stanowisko i propozycje rozwiązań w tej sprawie.

a) *Kwestia określania cen w umowach*

Nie ma wątpliwości, że zapisy odnośnie cen są wymogiem wynikającym z kodeksu cywilnego. Żądanie natomiast zapisu sztywnych cen w umowach kontraktacyjnych nie ma podstaw prawnych.

Kodeks cywilny w dziale XIV Art. 613 do 626 określa warunki, jakie powinna spełnić umowa kontraktacyjna, niemniej kryteria ogólne PO ROW nie zawężają pojęcia „umów z producentami rolnymi” do określonego rodzaju umów nazwanych.

Gdyby jednak zastosować w przypadku sektora owocowo - warzywnego wymogi umów kontraktacyjnych według kodeksu cywilnego, to nie istnieje wymóg prawny do stosowania cen sztywnych. Art. 613 § 1 k.c. nakłada obowiązek zapłaty ceny umówionej, a według art. 536 § 1 k.c. może to oznaczać także wskazanie podstaw do jej ustalenia. Zatem to strony umowy każdorazowo określają sposób ustalania cen, biorąc pod uwagę szereg czynników i wielość zmiennych dla określonych warunków współpracy.

b) *umowy z organizacjami zrzeszającymi producentów rolnych*

Naszym zdaniem, umowy długoterminowe zawarte przez beneficjenta z organizacjami zrzeszającymi producentów rolnych (w szczególności ze spółdzielniami, zrzeszeniami branżowymi, spółkami), sprzedającymi wyłącznie surowiec zakupiony od producentów rolnych na podstawie odpowiednich umów długoterminowych, zapewniają w pełni realizację wymogu związania planowanej inwestycji z korzyściami dla producentów rolnych poprzez gwarancję odbioru dostaw w okresie dłuższym niż jeden rok.

Celem uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych zasadne jest również doprecyzowanie, że wymóg zaopatrywania się w surowiec na podstawie umów z producentami rolnymi jest zachowany, jeżeli beneficjent zawiera na czas dłuższy niż jeden rok umowę z organizacją zrzeszającą producentów rolnych (zarówno uznaną i wstępnie uznaną, jak i nie posiadającą jeszcze takiego statusu), zgodnie z którą to umową organizacja producencka sprzedaje beneficjentowi wyłącznie surowiec zakupiony od członków tej organizacji lub innych producentów rolnych związanych z organizacją umową o dostawę surowca, również zawartą na czas dłuższy niż jeden rok.

c) umowy z patronackimi punktami skupu

W związku z rozdrobnieniem produkcji rolnej w Polsce oraz związanymi z tym problemami logistycznymi, niezbędne wydaje się ostateczne wyjaśnienie kwestii uznania dostaw surowca zakupionego przez punkty skupu, związane z beneficjentem umową długoterminową (zwane „patronackimi punktami skupu”) od zindywidualizowanych producentów rolnych za dostawy „na postawie umów z producentami” rolnymi w rozumieniu Programu.

Jesteśmy przekonani, że sposób rozwiązania tego problemu, jaki miał miejsce dla obecnie realizowanego SPO w ramach Działania 1.5. Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych, a doprecyzowany pismem Ministra Rolnictwa z dnia 8 września 2006 r. znak: ROW/ws/pt-823/6028/06, skierowanym do Krajowej Unii Producentów Soków, jest zdecydowanie najbardziej optymalnie dostosowany do możliwości technicznych i organizacyjnych w polskich warunkach dostaw owoców i warzyw do przetwórstwa.

Dla pełnej sprawności w wykorzystaniu unijnych funduszy musimy poszukiwać wielu ścieżek prowadzących do spełnienia kryterium dostępu.

Argumenty ze strony organizacji producentów o zbędnych ogniwach pośrednictwa w zakupie surowca są trudne do obrony. Dla firm przetwórczych duża liczba pośredników jest także utrudnieniem i powodem zawyżonych cen owoców, więc chętniej korzystają z dostaw bezpośrednich, które jednak ze względów logistycznych i organizacyjnych muszą posiadać odpowiedni tonaż. A co zatem z drobnymi dostawcami? Czy ich należy zupełnie wyeliminować?

Patronackie punkty skupu wypełniają tę lukę, tworząc tylko jedno ogniwo pośredniczące, a koszty nie są wyższe, niż gdyby punkt skupu prowadził sam przetwórca. Przetwórcy chętnie będą współpracować z organizacjami producentów, jeżeli takowe powstaną. Nie ma jednak gwarancji, że ich potencjał i liczba będą wystarczające, gdyż wszyscy wiemy z jakimi powstają oporami, a przetwórcy nie mają żadnego wpływu na ich organizowanie. Nikt nie może zatem zagwarantować, że z tego źródła będzie zapewniona odpowiednia ilość dostaw surowca na podstawie długoterminowych umów.

Brak tego rozwiązania może w konsekwencji zablokować dostęp przetwórców do funduszy wsparcia i wszyscy razem – producenci i przetwórcy poniesiemy negatywne konsekwencje narzuconych ograniczeń.

Prosimy, aby zgodnie z treścią wyżej cytowanego pisma w kryteriach dostępu do PO ROW lub w dodatkowych wyjaśnieniach MRiRW zostało doprecyzowane, że zakup surowca za pośrednictwem związanego z beneficjentem punktu skupu jest uznany za zakup na podstawie umów z producentami rolnymi, pod następującymi warunkami:

- a) firma skupowa powinna być związana z beneficjentem umową na prowadzenie patronackiego punktu skupu, która zawarta jest na okres dłuższy niż jeden rok;

b) przedmiotem powyższej umowy jest odbiór surowca przez patronacki punkt skupu, a następnie odsprzedaż beneficjentowi surowca od wskazanych w umowie producentów rolnych, którzy zawarli umowy długoterminowe z zakładem przetwórczym, zobowiązujące do dostaw surowca za pośrednictwem działających na rzecz beneficjenta patronackich punktów skupu;

c) patronacki punkt skupu jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zakupów i odsprzedaży surowca od producentów rolnych związanych z beneficjentem umowami długoterminowymi, co pozwoli ustalić udział surowca nabytego od ww. producentów w całkowitej ilości surowca sprzedanego beneficjentowi przez firmę skupową.

Zachowanie powyższych zasad pozwoli na realizację wymogu zapewnienia producentom rolnym korzyści z dofinansowanej inwestycji.

Warto podkreślić, że nasze propozycje są zgodne z polityką Rządu RP, mającą na celu ułatwienie dostępu do unijnych funduszy.

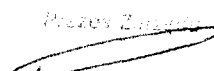
Podsumowanie:

Stosowanie mocno zastrzonych kryteriów dostępu do PO ROW dla sektora owocowo - warzywnego, w porównaniu z innymi sektorami naraża nas na niezwykle negatywne konsekwencje. Stawia to naszych przetwórców na z góry określonej gorszej pozycji w możliwości skorzystania ze wsparcia na inwestycje. Brak takich ograniczeń dla przetwórców w innych sektorach w Polsce w połączeniu z brakiem ograniczeń i z inną strukturą upraw w pozostałych krajach UE może, z dużym prawdopodobieństwem, skutkować zniechęceniem przetwórców owoców i warzyw do aplikowania o wsparcie i poważną utratą konkurencyjności sektora na europejskim rynku. Na skutki dzisiejszych działań musimy zważać w perspektywie wieloletniej.

Wątpliwe jest bowiem spełnienie zamiaru uporządkowania struktury agrarnej i zmobilizowania producentów do tworzenia organizacji/grup rękami przetwórców. Jest to fałszywe postawienie sprawy - dotychczasowych błędów i braku polityki w stosunku do sektora owocowo - warzywnego nie da się naprawić tworząc barierowe warunki dostępu do unijnych funduszy. Skutek może być wręcz odwrotny.

Małe i średnie przedsiębiorstwa (bo tylko takie mogą być beneficjentami programu) postawione przed znacznie utrudnionymi warunkami skorzystania ze wsparcia, nie podejmą inwestycji w ramach PO ROW, co znacząco może osłabić ich konkurencyjność, a co za tym idzie zwiększyć problemy producentów rolnych ze zbytem surowca. Chyba nie takiego efektu oczekujemy.

Z wyrażeniami szacunku

Jolanta Pawlak

Otrzymują:

- 1. Departament Rynków Rolnych
Pan Dyrektor Waldemar Guba*
- 2. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich
Pan Dyrektor Dariusz Nieć*